Český svaz ochránců přírody
Michelská 5, 140 00 Praha 4
tel.: + 420 222 516 115
e-mail: info@csop.cz
www.csop.cz

WWF Österreich
Ottakringer Strasse 114–116, 1160 Wien
Tel.: + 43–01 / 48817–0
e-mail: wwf@wwf.at
www.wwf.at

Lesy České republiky, s.p.
Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové 8
tel.: + 420 495 860 111
e-mail: lesycr@lesycr.cz
www.lesycr.cz

Ministerstvo životního prostředí ČR
Vršovická 65, 101 00 Praha 10
tel.: + 420 267 121 111
e-mail: info@mzp.cz
www.mzp.cz

VLK se vrací

Slovo úvodem

Milí přátelé vlků!

Film „Nejasná zpráva o konci světa“ ve mně vzbudil velká očekávání díky příznivým kritikám. Poté, co jsem jej zhlédl, jsem byl ovšem trpce zklamán. Nestalo se tak kvůli akčním scénám s vrtulníkem, motorkami a zemětřesením. Důvodem byl především začátek filmu – krvežíznivá scéna s vlčí smečkou, která v malé horské osadě napadla svatebčany a téměř všechny zabila. Samozřejmě, scéna měla symbolický význam. Záběry byly ovšem velmi realistické. Ve skutečnosti je pravděpodobnost, že svatební hosty zdecimuje vlčí smečka, zhruba stejná, jako pravděpodobnost, že zmíněnou vísku navštíví yetti a unese nevěstu. Historkám o vlcích se však věří, a čím podivnější jsou, tím jsou populárnější.

Ve dvacátém století není v Evropě věrohodně zaznamenán jediný případ, kdy vlk napadl a zabil člověka. Oproti tomu ročně mnoho lidí zemře na štípnutí vosou či otravu jedovatými houbami a tyto případy jsou exaktně doložené. Přesto se lidé bojí spíše vlka než muchomůrky.

Ve skutečnosti je návrat velkých šelem pro naši přírodu zcela nezbytný. Za situace, kdy velcí kopytníci (jelen, srnec, prase divoké), které myslivci nazývají „spárkatá zvěř“, jsou přemnoženi, a vedle kyselých srážek způsobují nejzávažnější ohrožení lesa, stává se vlk vedle dalších šelem (rys, medvěd) opravdovým zachráncem lesa. Vlk je vrcholový predátor, to znamená šelma stojící na vrcholu potravní pyramidy, která dokáže udržet velké býložravce pod kontrolou. Samotní býložravci se totiž bez přítomnosti vrcholových predátorů množí tak, jak jim to prostředí dovolí. To pak vede například k tomu, že přirozené zmlazení lesa není možné, protože veškeré semenáčky sežere zvěř. Naopak tam, kde je vlk, může vyrůstat kvalitní les! Nejde přitom o to, vysazovat bez rozmyslu vlka zpět do našich lesů, dokonce ho není třeba vysazovat vůbec! Vlk se vrátí sám. Jde jen o to, abychom mu to na vhodných místech umožnili.

Pojďme na chvíli odložit středověké mýty a pověry a podívejme se na vlka realistickýma očima člověka 21. století. Století, které by mělo být ve znamení ochrany přírody a životního prostředí.

Praha, duben 2002

RNDr. Libor Ambrozek
Předseda Českého svazu ochránců přírody

Čas vlků
Špatný zdravotní stav našich lesů vyžaduje trvalou přítomnost vrcholového predátora – vlka.

Doporučená literatura o vlcích

Anděra M., Horáček I., 1982: Poznáváme naše savce. Mladá fronta, Praha.

Bališ M., 1970: Sú velké šelmy skutočným nebezpečenstvom pre raticovú zver? *Poľovníctvo a rybárstvo*, 22 (6).

Bartošová D., 1995: Velké šelmy v CHKO Beskydy. Nika, 9.–10.

Bouchner M., 1986: Poznáváme je podle stop. Artia, Praha.

Červený J., Koubek P., Bufka L., 1997: Velké šelmy v naší přírodě. Koršach, Praha.

Dolejš K., 1972: Stopařství. SZN, Praha.

Evans N., 2000: Vlci. Knižní klub, Praha.

Hell P., Sládek J., 1974: Trofejové šelmy Slovenska. Bratislava.

Hell P., Slamečka J., Gašparik J., 2001: Vlk v slovenských Karpatoch a vo svete. Parpress.

Lopez B. H., 2000: O vlkoch a ľuďoch. Abies, Tuľčík

Kuncl L., 1996: Z medvědích a vlčích brlohů. Svoboda, Praha.

Mowat F., 1968: Nedělejte poplach. Svoboda, Praha.

Mowat F., 1997: Vlci. Svoboda, Praha.

Murie A., 1944: The Wolves of Mount McKinley. U. S. National Park Service, Washington D. C.

Internet

ČSOP
http://www.csop.cz

WWF
http://www.wwf.at

Lesoochranárske zoskupenie VLK
http://www.wolf.sk/sk/vlky

Hnutí Duha
http://hnutiduha.cz/nase-prace/lesy/velke-selmy

International Wolf Newsletter
http://www.wolves.de

International Wolf Center
http://www.wolf.org/wolf

IUCN – Canid Specialist Group
http://www.canids.org

Iniciativa na ochranu velkých šelem Evropy
http://www.lcie.org

Obsah

Mýty a pohádky ..... strana **4**

Fakta ..... strana **8**

Soužití s lidmi ..... strana **12**

Návrat vlků ..... strana **14**

Ochrana ..... strana **16**

Evropská iniciativa ..... strana **18**

Doporučená literatura o vlcích ..... strana **19**

Vlk se vrací
2. vydání, Praha 2010
Vydal: Český svaz ochránců přírody – ÚVR ve spolupráci s WWF Österreich podle rakouského originálu Der Wolf – Rückkehr eines Mythos
Odpovědný redaktor: Petr Stýblo
Foto na obálce: P. Weimann (2), Klein-Hubert, Pavignaux/WWF Austria
Prepress: Milan JOB – DTP studio Příbram
Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s. r. o., České Budějovice
Vydáno za podpory Lesů České republiky s. p. a Ministerstva životního prostředí
ISBN: 80-902654-7-2

Foto: P. Weimann / WWF – A

Mýty a pohádky

Téměř žádné jiné zvíře nenacházíme v příslovích, bajkách, pohádkách a mýtech mnoha národů světa tak často jako vlka.

Vlk je v některých zemích považován za praotce kmenů či národů, nebo je brán jako sice neoblíbený, přesto však obdivuhodný konkurent člověka. Evropané však mají k vlku převážně negativní vztah. Neexistuje mnoho živočišných druhů, které by vyvolávaly u našinců takový strach. Snad za to mohou pohádky, které ukazují vlka jako zlého a hloupého zabijáka. Vzpomeňme například Červenou Karkulku, Nezbedná kůzlátka či modernější Pohádky ovčí babičky a Jen počkej zajíci! Ještě v nedávné historii byl vlk považován za symbol ďábla a temnot.

Založení Říma

Vlčí děti I: Jedním z nejznámějších vlků je bezesporu „kapitolská vlčice". Pověst vypráví o opuštěných dvojčatech Romulovi a Removi, které nalezla v rozvodněné řece Tiber vlčice. Zachránila je a adoptovala. Na její počest později Romulus a Remus založili na místě, kde je nalezla, město Řím.

Člověk a vlk

Ke konci doby ledové žili vlk a člověk vedle sebe jako dva velcí konkurenti. Lovili stejnou kořist, ale pravděpodobně byli nuceni se vzájemně tolerovat.

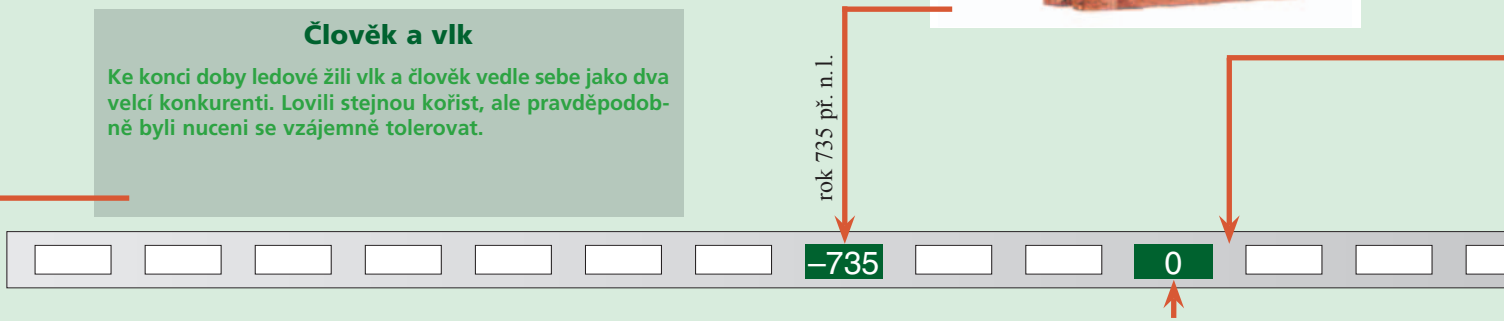

Konkurence
S postupným přechodem od lovu k pastevectví se z člověka stává úhlavní nepřítel vlků.

Bible o vlku

„Dobrý pastýř položí svůj život za ovce. Ten, kdo není pastýř, pracuje jen za mzdu a ovce nejsou jeho vlastní, opouští je a utíká, když vidí, že se blíží vlk. A vlk ovce trhá a rozhání."

(Jan 10/11–12)

Bible dobře dokumentuje, jak daleko sahají kořeny nenávisti člověka k vlkům. Z citátu však plyne také stále aktuální poučení, že dobrý ovčák má své ovce před vlkem chránit.

O tom, že ani u nás nebyl pohled na vlky vždy tak jednostranný, hovoří například svědectví křesťanského misionáře z osmého století, ve kterém se praví: *„Za to vykládal si každý za šťastné znamení, když uviděl vlka. Radoval se, že bude míti po celý den štěstí a úspěch..."* (Zíbrt, Č., 1995: Seznam pověr a zvyklostí pohanských z VIII. věku. Academia. Praha.)

863

Příchod Cyrila a Metoděje

Foto: P. Pavlík

Středověk

Ve střední Evropě byl vlk bez milosti pronásledován. V pověrčivém středověku byl považován za symbol temné moci a k jeho přelstění se užívalo množství pověr, čar i mastí. Citujme například Čeňka Zíbrta z knihy Myslivecké pověry a čáry za starých časů (Porthos. Milevsko: 1997):

„Vyprávělo se také o moci vlčího ocasu. Před ním že z daleka vlci prchají. Kdo jej např. zahrabe někde ve statku, nikdy se mu tam vlk neukáže.“

Přísloví

V našem jazyce se z minulých dob dochovala řada přísloví, která zmiňují vlka a nepřímo vyjadřují, jakou o něm lidé mají představu. Např. *„člověk člověku vlkem“*, *„kdo chce s vlky žíti, musí s nimi výti“* nebo *„vlk v rouše beránčím“*. *„Držím vlka za uši“* je původně řecké rčení vystihující prekérní situaci, kdy se ocitáme ve slepé uličce (držím vlka a nemohu ho pustit).

Války

Během stoleté války mezi Anglií a Francií ve 14.–15. století zahynulo na francouzském území mnoho lidí, a to jak v bitvách, tak kvůli hladomoru. Nedbale pohřbené mrtvoly se stávaly snadnou vlčí kořistí. Podobná utrpení přinesly na naše území husitské války v 15. století. Z těchto dob je vlk v Evropě neprávem považován za požírače lidí.

Vlkodlaci

Lov na lidi: V roce 1498 bylo vydáno „Kladivo na čarodějnice“ – návod, jak mezi lidmi rozeznat čarodějnice a vlkodlaky. Za vlkodlaka byl považován člověk, který se především pod vlivem úplňku proměňoval ve vlka, živil se krví a syrovým, často lidským masem. V rukou katolické inkvizice našlo krutou smrt mnoho lidí považovaných za vlkodlaky. Nenávist k vlkům se tak ve vědomí lidí zakořenila ještě hlouběji.

Pohádky

V roce 1812 vyšla kniha pohádek bratří Grimmů. Zřejmě nejznámější z nich je pohádka O Červené Karkulce, pohádka o děvčátku s červeným čepečkem, které i s babičkou sežral vlk. Nakonec přišel hodný myslivec, zlého vlka zabil a z jeho břicha Karkulku i s babičkou vysvobodil. Asi každé, nejen české dítě si prostřednictvím této pohádky vštěpuje první poznatky o vlkovi – vlk je zlý a žere lidi, myslivec je hodný, protože vlky zabíjí.

1340 – 1440 | 1498

Byl jednou jeden...
Již od kolébky je dětem představován vlk jako ztělesnění zla.

Výzkum

V letech 1939–1941 přebýval zoolog Adolf Murie ve srubu v Národním parku Denali na Aljašce a pracoval zde na první podrobné studii o vlcích. Jeho kniha „The Wolves of Mount McKinley“ se zařadila mezi klasická díla terénní biologie. Jednou z nejlepších populárně-naučných publikací o vlcích je kniha Farleyho Mowata „Nedělejte poplach“, která byla později také zfilmována. Výborným zdrojem informací jsou i dvě knihy slovenského zoologa Pavla Hella a spoluautorů „Trofejové šelmy Slovenska“ a „Vlk v slovenských Karpatoch a vo svete“.

Filmoví vlci

Tanec s vlky: Začátkem 90. let natočil Kevin Costner příběh o vojákovi, který se při nuceném pobytu v indiánském území spřátelil s vlkem. Tento film, oceněný několika Oscary, je jedním z příkladů pozitivního (i když romantického) pohledu na vlky.

Mauglí

Vlčí děti II: Roku 1930 vydal Rudyard Kipling známou „Knihu džunglí“. Její hlavní hrdina Mauglí je dalším příkladem mýtu „vlčího dítěte“, opuštěného vlastními rodiči a vychovaného vlky. Vlci zde, podobně jako v pověsti o založení Říma, vystupují jako hodní ochránci malých dětí.

Foto: W. Fuchs – A. archiv ČSOP

Fakta

Vlčí instinkty, chování vlků a jejich sociální život člověka fascinují a ohromují.

Pohled
Zlý vlk nebo oddaný pes?

Rozšíření

Vlk je největším představitelem psovitých šelem – čeledi Canidae. Když nepočítáme člověka, byl kdysi nejrozšířenějším savcem na světě. Vyskytoval se od Evropy přes Arabský poloostrov, Asii až po Severní Ameriku, tedy kromě severní Afriky prakticky po celé severní polokouli. Hlavním důvodem jeho vymizení z celé řady území bylo pronásledování člověkem.

Sociální chování

Nejdůležitější v životě vlka je jeho smečka. Ve smečce vládne přísné společenské pořadí, přičemž existují odděleně samčí a samičí hierarchie. Na vrcholu každé z nich stojí vůdčí jedinec – vlk a vlčice, tvořící tzv. alfa-pár. Jenom této dvojici je za normálních okolností dovoleno plodit potomky.

Smečka
Čím větší je dostupná kořist, tím početnější jsou vlčí smečky.

Mláďata se rodí na jaře a stávají se absolutním středem pozornosti ve smečce, všichni členové smečky se starají o jejich výchovu. Zprvu mláďata požívají velké volnosti, ale jakmile dospějí (ani ne v roce věku), musí se zařadit do hierarchie smečky. Bezstarostné mládí končí a začíná skutečný život.

Vlk – základní charakteristika

Vědecký název:	Canis lupus
Výška:	66–81 cm
Hmotnost:	podle poddruhu od 16 do 60 kg, v Evropě průměrně 35 až 45 kg, samci jsou těžší než samice
Barva srsti:	variabilní, od bílé přes rezavou a šedou k černé
Způsob života:	ve smečce
Velikost smečky:	většinou 4–9 jedinců, někdy však i více než 30 jedinců
Hlavní potrava:	jeleni, srnci, divoká prasata, drobní savci
Doba páření:	leden – březen
Doba březosti:	63 dní
Počet mláďat:	3 až 6 (jednoho roku se dožijí 2, maximálně 3 mláďata)
Současný výskyt:	větší populace vlka se nachází pouze na Aljašce, v Kanadě a v Rusku

Foto: Piere Jouve / BIOS / WWF – A. P. Weinmann / WWF – A

Životní prostředí

Výskyt vlka je významně ovlivňován dostatečnou potravní nabídkou. Vlci mohou žít dokonce v bezprostřední blízkosti člověka, pokud tam naleznou potravu.

Známými se stali např. „špagetoví vlci“, kteří požírali zbytky těstovin ze smetišť na předměstí Říma. Ve Španělsku žijí vlci ve zcela bezlesých oblastech.

Potrava

Potravní spektrum vlka sahá od drobných savců až k losu či bizonovi, v Evropě je jeho hlavní kořistí jelen. Ne však každý lov vlčí smečky je korunován úspěchem. Vědecké studie dokazují, že vlci jsou při lovu kořisti úspěšní pouze v pěti procentech případů! Je tedy jasné, že jejich kořistí se stávají ta nejpomalejší, slabá a nemocná zvířata.

Revír

Vlčí smečka potřebuje poměrně velký prostor. Její teritorium může dosahovat rozlohy až 400 km^2. Velikost revíru závisí především na potravní nabídce, ale také na existenci a velikosti sousedící smečky.

Přizpůsobivost
Patrně žádný jiný savec neobývá tak různorodá prostředí jako vlk – od lesů až po polopouště.

Variabilita
Dosud bylo vyšlechtěno přes 400 ras domácích psů.

Prarodiče

Vlk je pravděpodobně jediným předkem všech domácích psů.
Zoologicky psi představují poddruh vlka, vědecky zvaný *Canis lupus familiaris*. Vědecké studie na základě genetických znaků ukazují, že veškeré psí rasy pocházejí pravděpodobně z jediného procesu domestikace („z jedné pramatky“).

Foto: P. Pavlík, Klein a Hubert / BIOS / WWF – A. P. Stýblo, archiv ČSOP

Smysly
Stejně jako pes, i vlk „poznává“ svět především čichem.

Soužití s lidmi

Vlkovi nemůžeme určovat, kam může a kam nesmí. Jeho osídlení ale můžeme regulovat vytvářením vhodných podmínek a tím, že mu budeme zajišťovat ochranu. Vysazování (reintrodukce) do naší přírody je nejen nevhodné, ale hlavně zbytečné. Vlk se vrátí sám.

Neškodný! V Evropě není doložen žádný případ, že by zdravý vlk napadl a zabil člověka! Nebezpečí napadení člověka psem je v tomto ohledu podstatně větší.

Pes hraje v našich životech nezpochybnitelnou kladnou roli, jeho divokého bratrance vlka se však neodůvodněně bojíme – vždyť přece sežral Červenou Karkulku!

Škody

Vlci nemohou vyhubit žádný živočišný druh ani přivést dobrého hospodáře na mizinu. Náhrady za škody způsobené vlky jsou však pro jejich akceptování v kulturní krajině bezpodmínečně nutné.
U nás se tato odškodnění řídí zákonem č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy. Základem nároku na náhradu škody je hlavně zabezpečení pasených zvířat: v uzavřeném prostoru, pastvina oplocená ohradou nebo elektrickým ohradníkem, neustálý přímý dohled fyzické osoby či pasteveckého psa (§ 6 citovaného zákona) a oznámení škody u místně příslušného orgánu ochrany přírody do 48 hodin (§ 8).

Vlkův jídelní lístek
Srnci, jeleni a divoká prasata jsou hlavní potravou středoevropských vlků.

Sledování – Monitoring

Na základě dat získaných dlouhodobým pozorováním chování vlků mohou být prováděna konkrétní opatření na jejich ochranu. Snahou ochránců přírody je vytvořit záchranný program, podle kterého by se při ochraně vlka postupovalo. Obdobný program byl už u nás přijat pro rysa ostrovida.
Každý, kdo se prokazatelným způsobem setká s vlkem či známkami jeho pobytu (stopy, trus, zbytky kořisti), by měl jeho výskyt ohlásit místně příslušnému orgánu ochrany přírody nebo na adresu Českého svazu ochránců přírody (je uvedena na poslední straně).

Potravní nároky

Vlk spotřebuje měsíčně v průměru asi 30 až 100 kg masa (včetně kostí a některých vnitřností). Nemusí ale jíst každý den – období hladu se střídají s obdobími hojnosti potravy. Uvedené množství odpovídá asi tak jednomu jelenovi nebo dvěma srncům za měsíc. Třicet vlků by spotřebovalo ročně daleko méně zvěře, než je jí za stejné období usmrceno v České republice na silnicích. Lokálně může mít přítomnost vlků vliv na stavy spárkaté zvěře, ta je ale u nás několikanásobně přemnožena a snížení jejích stavů je, vzhledem k neúnosným škodám na lesních porostech, jedině žádoucí.
V Beskydech i na Slovensku loví vlci nejčastěji postřelenou a nedohledanou zvěř. Návrat vlka v žádném případě neohrozí existenci zvěře v naší přírodě, ale naopak přírodním výběrem zlepší její zdravotní stav.

Překonávání hranic

Informace: Mnoho lidí má z vlků strach. Ekologická výchova, dostatek informací, seznamování s životem vlků a s tím, co je třeba dělat pro jejich ochranu, to jsou stěžejní body záchranného programu pro vlka.

Spolupráce: Ochrana vlků je téma evropského významu. Přeshraniční spolupráce, rozvoj společných koncepcí a výměna zkušeností jsou důležitými podmínkami pro úspěšný návrat vlků.

Foto: P. Weinmann / WWF – (2)

Návrat vlků

Dříve byl vlk rozšířen po celé Evropě. Dnes žije ve větším množství jen v několika málo oblastech.

Po úplném vyhubení vlka ve střední Evropě zůstalo v jižní a východní části Evropy pouze několik málo izolovaných populací. Naštěstí přelom v lidském vnímání vlka v sedmdesátých letech 20. století vedl v mnoha zemích k zavedení řady ochranných opatření. Vlci se tak mohou znovu rozšiřovat. V osmdesátých a devadesátých letech jsou pozorováni i na moravsko-slovenské hranici. Lze předpokládat, že se vlk v České republice usadí natrvalo.

Vlci ve světě

Česká republika

Poslední vlci na našem území (nepočítáme-li náhodné potulky z pozdější doby) byli zastřeleni asi v polovině devatenáctého století. Podle nejnovějších výzkumů lze na území naší republiky vytipovat řadu míst vhodných pro život vlků (hlavními kritérii jsou: potrava, podíl lesa, využití krajiny nebo hustota osídlení). Zkrátka pro vlka je u nás místo a naše lesy vlky potřebují. Otázkou zůstává tolerance člověka. Od roku 1994 každoroční zoologická pozorování vypovídají o trvalém výskytu vlka v Chráněné krajinné oblasti Beskydy.

Vlci v Evropě
V posledních letech se vlci šíří směrem na západ a na sever. U nás se pravidelně objevují na severovýchodní Moravě.

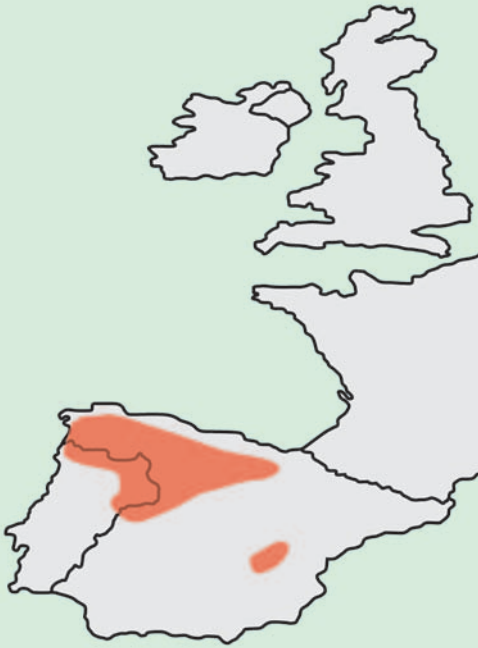

Foto: D. J. Cox / WWF – A / Wildlife

Ochrana

WWF – Světový fond na ochranu přírody má po celém světě řadu projektů věnovaných vlkům.

V České republice se na ochraně vlka podílí Český svaz ochránců přírody v rámci Národního programu Ochrana biodiverzity. Praktickou ochranou vlka se dále zabývají organizace Hnutí Duha (Přátelé země ČR), Beskydčan, Carnivora a další.

Ochrana velkých šelem je samozřejmě součástí pracovní náplně profesionálních ochránců přírody. Příkladem mohou být pracovníci Správy CHKO Beskydy.

Obecně tak, jako pro mnoho jiných živočišných druhů, platí i pro vlka, že bude mít naději na přežití pouze tehdy, když při jeho ochraně budou brány v úvahu i potřeby a zájmy člověka.

Ochrana vlka u nás a u našich sousedů

V České republice je vlk zařazen podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a jeho vyhlášky č. 395/1992 Sb., do kategorie kriticky ohrožený druh. Je tudíž po celý rok přísně chráněn.

V Rakousku a v Německu je ochrana vlků zajištěna Směrnicí Evropské unie O stanovištích. V Polsku je vlk celoročně chráněn, zatímco na Slovensku je od 1. 11. do 15. 1. povolená doba lovu.

Norsko 2001
18 norských vlků bylo zastřeleno na základě rozhodnutí norské vlády.

Skandinávie

Norská vláda je příkladem země, která přes odpor místní i mezinárodní veřejnosti prosadila na popud farmářů odstřel jedné třetiny z asi stočlenné norské vlčí populace.

Je paradoxní, že jeden z nejbohatších států v Evropě namísto placení škod, způsobených vlkem, raději platí drahý a neetický lov z vrtulníků. Norsko nicméně slíbilo, že v odstřelu vlků nebude pokračovat.

Alpy

Ve Francii byli vlci vyhubeni na počátku 20. století. V posledních několika letech se asi dvacet jedinců zatoulalo z Abruz až do francouzských Alp, kde se usídlili v Národním parku Mercantour. Konflikty s hospodářskými zájmy na sebe nedaly dlouho čekat. Chovatelé ovcí a myslivci vyvíjejí silný tlak namířený proti vlkům a prosazují jejich opětovné vyhubení. Správa národního parku se snaží spolu s postiženými hospodáři vytvořit a prosadit společná opatření na ochranu ovcí. Na druhé straně ale vlk přitahuje turisty, což znamená znatelný vzestup příjmů z cestovního ruchu.

Nejlepší hlídači stád
Tam, kde se při chovu ovcí stále používají pastevečtí psi, ke konfliktům s vlky dochází minimálně. Šarplaninec (na obrázku) patří k nejlepším hlídačům ovčích stád v jižní a střední Evropě.

Karpaty

Karpaty jsou přírodním klenotem celosvětového významu. Zahrnují území šesti zemí střední a východní Evropy. V Evropě jde o poslední útočiště velkých savců, tedy i vlka. Největší počet vlků je udáván z Rumunska, kde se velikost populace pohybuje kolem 2000 jedinců. V Rumunsku nebyl vlk nikdy vyhuben – pastevci, lesníci a myslivci byli vždy zvyklí akceptovat jeho přítomnost a řešit často problematické soužití.

WWF zde podporuje výzkumné a ekoturistické aktivity, které jsou zaměřeny hlavně na nalezení nových zdrojů příjmů pro místní obyvatelstvo.

Člověk a vlk v 21. století
Civilizovaný člověk měl v minulém století k vlkům vztah velmi barbarský. V 21. století bude mít co napravovat.

Foto: Archiv The Norwegian Carnivore and Raptor Society, D. Cestrová / www.sarplaninac.cz, P. Stýblo, Archiv CSOP

Evropská iniciativa

V roce 1995 založil WWF – Světový fond na ochranu přírody Iniciativu na ochranu velkých šelem Evropy (http://www.lcie.org). Tato mezinárodní skupina odborníků, zabývajících se ochranou medvěda, vlka, rysa a rosomáka, si vyměňuje zkušenosti a výsledky výzkumů a koordinuje záchranné programy na evropské úrovni.

Prvním důležitým krokem bylo sestavení evropských akčních plánů, tj. podrobného postupu při ochraně jednotlivých druhů. Tyto plány byly posléze přijaty odpovědnými strukturami, jako např. Radou Evropy či Evropskou komisí, a staly se základem pro vytvoření sítě na ochranu velkých šelem v Evropě.

21. století
Dnes se člověk pastevectvím téměř nezabývá, přesto zůstává pro vlka největší hrozbou.

Cílem Iniciativy na ochranu velkých šelem Evropy je udržení jejich životaschopných populací jako součásti evropské fauny. Hlavní důraz ochranných opatření je přitom kladen na bezproblémové soužití mezi člověkem a velkými šelmami.

Foto: P. Pavlík, P. Weimann / WWF – A.